



อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของการฟังนิทานประกอบดนตรีที่มีต่อความเข้าใจในการฟังและศึกษาเปรียบเทียบผลของดนตรีตามเนื้อเรื่อง และดนตรีที่มีระดับเสียงเรียบที่มีต่อความเข้าใจในการฟังของนักเรียน ชั้นประถมศึกษา โดยมีสมมติฐานการวิจัยในครั้งนี้อย่างนี้คือ

1. การฟังเทปเล่านิทานประกอบดนตรีจะช่วยเพิ่มความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ดีกว่าการฟังเทปเล่านิทานที่ไม่มีดนตรีประกอบ
2. ดนตรีตามเนื้อเรื่องจะช่วยเพิ่มความเข้าใจในการฟังของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ดีกว่าดนตรีที่มีระดับเสียงเรียบ

จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 โดยการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้าใจในการฟังระหว่างนักเรียนที่ฟังนิทานในเงื่อนไขที่ไม่มีดนตรีประกอบ ($\bar{X} = 55.96$) นักเรียนที่ฟังนิทานในเงื่อนไขมีดนตรีที่มีระดับเสียงเรียบประกอบ ($\bar{X} = 55.93$) และนักเรียนที่ฟังนิทานในเงื่อนไขมีดนตรีตามเนื้อเรื่องประกอบ ($\bar{X} = 61.54$) พบว่า งานวิจัยสนับสนุนสมมติฐานข้อที่ 1 เป็นบางส่วนคือ นักเรียนที่ฟังเทปเล่านิทานประกอบดนตรี ตามเนื้อเรื่องจะเพิ่มความเข้าใจในการฟังของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ดีกว่าการฟังเทปเล่านิทานที่ไม่มีดนตรีประกอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานและการฟังเทปเล่านิทานประกอบดนตรีที่มีระดับเสียงเรียบไม่แตกต่างจากการฟังเทปเล่านิทานที่ไม่มีดนตรีประกอบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐาน

การฟังเทปบันทึกเสียงเล่านิทานประกอบดนตรีตามเนื้อเรื่องเพิ่มความเข้าใจในการฟังของเด็กนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ดีกว่าเทปเล่านิทานที่ไม่มีดนตรีประกอบอาจเป็นผลเนื่องมาจาก ดนตรีตามเนื้อเรื่องมีลักษณะของดนตรีสอดคล้องส่งเสริม กลมกลืนกับเนื้อเรื่องดนตรี ตามเนื้อเรื่องจะเป็นสิ่งเร้าที่จะช่วยเพิ่มความสนใจให้กับเด็กนักเรียนเพิ่มมากขึ้น โดยที่ดนตรีตามเนื้อเรื่องจะเร้าความสนใจของ

เด็กให้ติดตามเนื้อเรื่องในนิทานได้โดยตลอดตั้งที่ Hancock (1976) ได้กล่าวไว้ว่า การนำดนตรี และเสียงประกอบที่มีลักษณะเหมือนจริงมาประกอบเรื่องราว หรือบทเรียน ดนตรีและเสียงประกอบจะเป็นสิ่งเร้าที่จะช่วยให้นักเรียนเกิดความสนใจ ซึ่งความสนใจจะส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนอีกด้วย โดยที่ดนตรีตามเนื้อเรื่องและเนื้อเรื่องเล่านิทานจะผลัดกันทำหน้าที่เป็น ภาพและพื้น (Figure and Ground) ดนตรีตามเนื้อเรื่องจะเสริมให้เนื้อเรื่องเล่านิทานมีความเด่นขึ้นน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น เช่นในขณะที่จะเริ่มเล่าเรื่อง ดนตรีตามเนื้อเรื่องจะบรรยายฉากหรือเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น หรือบรรยายลักษณะเด่นของตัวละครที่สำคัญว่าจะเป็นตัวละครอะไรออกมา ดนตรีจะเร้าให้เด็กเกิดความสนใจ ดนตรีตามเนื้อเรื่องช่วงนี้จะทำหน้าที่ เป็นภาพ และเมื่อการเล่านิทานเริ่มขึ้น ดนตรีจะเบาลง ซึ่งทำให้เนื้อเรื่องเล่านิทานมีความเด่นมากขึ้นเด็กก็จะหันไปสนใจเนื้อเรื่องในนิทานเนื้อเรื่องในนิทานก็จะทำหน้าที่เป็นภาพ และดนตรีตามเนื้อเรื่องก็จะทำหน้าที่เป็นพื้น หรือในขณะที่เหตุการณ์ต่อไปของเนื้อเรื่องกำลังจะตื่นเต้นดนตรีตามเนื้อเรื่องก็จะเร้าความสนใจของเด็กโดยบรรเลงออกมาในลักษณะของดนตรีที่มีความตื่นเต้น เสียงดัง เร้าใจ เพื่อที่จะเร้าความสนใจให้เด็กเกิดความสนใจอยากรู้ต่อไปว่าอะไรจะเกิดขึ้นหรือมีเหตุการณ์อะไรตาม มาการใช้ดนตรีตามเนื้อเรื่องเร้าอารมณ์ให้เด็กเกิดจินตนาการเป็นการเร้าความสนใจของเด็กที่จะทำให้เด็กเกิดความสนใจที่จะติดตามเนื้อหาเรื่องราวได้โดยตลอดซึ่งความสนใจในเนื้อหาหรือเรื่องราวจะมีผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนด้วย ดังที่ Freeman (1965) กล่าวว่าผู้เรียนที่มีความสนใจในการเรียนจะทำให้เกิดความตั้งใจเรียน ความตั้งใจเรียนจะทำให้เด็กเรียนมีสมาธิ ในการเรียนสามารถที่จะติดตามเนื้อหาเรื่องราวได้โดยตลอดการเรียนด้วยความตั้งใจจะส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนอีกด้วย เช่น งานวิจัยของ Samuels and Turnure 1974 ได้ทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมตั้งใจเรียนในห้องเรียน และสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนกับนักเรียนเกรด 1 จำนวน 88 คน โดยทำการสังเกต และบันทึกพฤติกรรมการตั้งใจเรียนในช่วงเวลาของการอ่านจากการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการตั้งใจเรียนในช่วงเวลาของการอ่าน มีความสัมพันธ์ทางบวกกับสัมฤทธิ์ผลทางการเรียน และจากการศึกษาของ (Lahadernc, 1968 : อ้างถึงใน วิศสุณี แทนประเสริฐสุข, 2528) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับนักเรียนเกรด 6 อายุ 11 ปีจำนวน 125 คน โดยการสังเกตและบันทึก

พฤติกรรมกาที่ตั้งใจเรียนในห้องเรียนของนักเรียน พฤติกรรมกาที่ตั้งใจเรียนในห้องเรียนได้แก่ พฤติกรรมที่นักเรียนมอหนังสือหรือมอครูอ่านบทเรียนตามทีครูสั่ง มอกระดานหรือใช้เครื่องหูก และทำงานตามคำสั่งของครู ผลการทดลองพบว่า นักเรียนทีมีพฤติกรรมกาที่ตั้งใจเรียนในห้องเรียนสูงจะมีสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนสูงกว่านักเรียนทีมีพฤติกรรมกาที่ตั้งใจเรียนในห้องเรียนต่ำ

นักเรียนทีฟังนิทานภายใต้เงื่อนไขการทดลองทีมีดนตรีทีมีระดับเสียงเรียบประกอบการเล่านิทาน มีคะแนนความเข้าใจในการฟังไม่แตกต่างจากนักเรียนทีฟังนิทานโดยไม่มีดนตรีประกอบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติอาจเป็นผลเนื่องมาจาก การรับรู้ของนักเรียนทั้งสองเงื่อนไขการทดลองไม่แตกต่างกัน คือในเงื่อนไขการทดลองทีมีดนตรีทีมีระดับเสียงเรียบประกอบการเล่านิทานดนตรีทีมีระดับเสียงเรียบและเนื้อเรื่องเล่านิทานมีลักษณะไม่สอดคล้องกลมกลืนหรือส่งเสริมเนื้อเรื่องเล่านิทาน และไม่สร้างความสนใจ หรือเป็นสิ่งที่ทำให้เด็กเรียนเกิดความสนใจในเนื้อหาการเล่านิทานมากขึ้น เนื้อเรื่องในนิทานและดนตรีทีมีระดับเสียงเรียบจะแยกออกเป็นคนละส่วนกัน การรับรู้เด็กเรียนจะรับรู้เฉพาะแต่สิ่งที่มีความเด่นกว่า หรือสิ่งที่เราสนใจเท่านั้น ซึ่งการรับรู้ลักษณะนี้เป็นไปตามหลักการรับรู้ของ นักจิตวิทยากลุ่มเกสตัลท์ เรื่องภาพและพื้นในการรับรู้สิ่งที่เข้ามาสู่ระบบประสาทสัมผัสทีละหลายๆ สิ่งพร้อม ๆ กันเราจะเลือกรับรู้แต่เฉพาะสิ่งที่เราสนใจเท่านั้น สิ่งทีเราสนใจก็จะเป็นภาพ สิ่งทีเรารับรู้แต่ไม่สนใจก็จะเป็นพื้นในทันที ซึ่งความสนใจนี้ขึ้นอยู่กับคุณสมบัติภายในจิตใจของผู้รับและคุณสมบัติของสิ่งเร้าภายนอกทีมีต่อความสนใจจากการทดลองนี้เนื้อเรื่องเล่านิทานจะเป็นสิ่งที่มีความหมายมากกว่าดนตรีทีมีระดับเสียงเรียบเนื้อเรื่องเล่านิทานจะมีคำพูดของตัวละคร ฉาก เหตุการณ์ต่าง ๆ ทีเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลาจึงทำให้เนื้อเรื่องเล่านิทานมีความน่าสนใจมากกว่าดนตรีทีมีระดับเสียงเรียบทีมีแต่ความรู้สึกแต่ไม่มีความหมายจึงทำให้เนื้อเรื่องเล่านิทานทำหน้าที่เป็นภาพและดนตรีทีมีระดับเสียงเรียบเป็นพื้นจากการทดลองนี้จึงทำให้เด็กเรียนรับรู้เฉพาะเนื้อหาในนิทานเพียงอย่างเดียว และในเงื่อนไขการทดลองทีไม่มีดนตรีประกอบแทบบันทึกเสียงเล่านิทานเนื่องจากสิ่งที่นักเรียนรับรู้เป็นเนื้อหาในนิทานเพียงอย่างเดียว โดยไม่มีสิ่งเร้าตัวอื่นเข้ามาประกอบการรับรู้เด็กเรียนจะรับรู้เนื้อเรื่องในนิทานเป็นภาพ (Figure) เพียงอย่างเดียวซึ่งจะเหมือนกับการรับรู้ของนัก

เรียนในเงื่อนไขการทดลองที่มีดนตรีที่มีระดับเสียงเรียบประกอบเทปบันทึกเสียงเล่า
นิทานจากเหตุผลนี้จึงทำให้การทดลองทั้งสองเงื่อนไขไม่พบความแตกต่างกัน

จากงานวิจัยครั้งนี้ยังพบว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของ Mann (1979)
ได้ศึกษาประสิทธิภาพของดนตรี และเสียงประกอบที่มีต่อความเข้าใจในการฟังของ
เด็กนักเรียนระดับ 4 โดยนำเรื่องราวการบรรยายสองเรื่องมาบันทึก โดยเรื่อง
หนึ่งบันทึกพร้อมดนตรี และเสียงประกอบ อีกเรื่องหนึ่งใช้การบรรยายเพียงอย่าง
เดียวผลการวิจัยพบว่าการใช้ดนตรี และเสียงประกอบคำบรรยายจะช่วยเพิ่มความ
เข้าใจในการฟัง และความคงทนในการจำได้ดีกว่า การบรรยายเพียงอย่างเดียว
นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา ลิธิสุขะ (2524) ได้ทำการวิจัย
เกี่ยวกับการเปรียบเทียบความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษโดยใช้เทปคำบรรยาย
ที่ใช้เสียงประกอบ (Sound Effect) กับไม่ใช้เสียงประกอบบันทึกประกอบในคำ
บรรยาย และบทสนทนาโดยทดลองกับเด็กนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผลปรากฏ
ว่านักเรียนที่เรียนบทเรียนความเข้าใจในการฟังภาษาอังกฤษจากเทปคำบรรยายที่
ใช้เสียงประกอบมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่านักเรียนที่เรียนจากเทปคำบรรยาย
ที่ไม่ใช้เสียงประกอบ

สมมติฐานข้อที่ 2 ดนตรีตามเนื้อเรื่องประกอบเทปบันทึกเสียงเล่านิทาน
จะเพิ่มความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ดีกว่าดนตรีที่มี
ระดับเสียงเรียบประกอบเทปบันทึกเสียงเล่านิทาน จากการทดสอบสมมติฐานข้อที่
2 โดยการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ของค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้าใจในการ
ฟังระหว่างนักเรียนที่ฟังนิทานในเงื่อนไขที่มีดนตรีที่มีระดับเสียงเรียบประกอบ
($\bar{X} = 55.93$) และนักเรียนที่ฟังนิทานในเงื่อนไขที่มีดนตรีตามเนื้อเรื่องประกอบ
($\bar{X} = 61.54$) พบว่าค่าเฉลี่ยคะแนนความเข้าใจ ในการฟังของนักเรียนทั้งสอง
เงื่อนไขแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐาน

การฟังเทปเล่านิทานประกอบดนตรีตามเนื้อเรื่อง เพิ่มความเข้าใจใน
การฟังของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ได้ดีกว่าการฟังเทปเล่านิทานประกอบ
ดนตรีที่มีระดับเสียงเรียบอาจเป็นผลมาจากการฟังนิทานประกอบดนตรีตามเนื้อเรื่อง
ดนตรีตามเนื้อเรื่องจะเพิ่มความสนใจให้กับเด็กนักเรียนเพิ่มมากขึ้น โดยจะผลัดกัน
ทำหน้าที่เป็น (ภาพและพื้น) กับเนื้อเรื่องเล่านิทานดังที่ได้กล่าวมาแล้วในสมมติฐาน

ข้อที่ 1 คนตรีตามเนื้อเรื่องจะเป็นตัวเชื่อมเหตุการณ์บรรยายลักษณะของตัวละคร หรือเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นซึ่งจะทำให้เนื้อเรื่องเล่านิทานมีความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้นคนตรีตามเนื้อเรื่องจะเร้าความสนใจของเด็กที่จะให้เด็กติดตามเนื้อหาเรื่องราวได้โดยตลอด ซึ่งความสนใจในเนื้อหาหรือบทเรียนจะมีผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนด้วยดังที่ Freeman (1965) กล่าวว่าผู้เรียนที่มีความสนใจในการเรียนสามารถที่จะติดตามเนื้อหาเรื่องราวได้โดยตลอดจะส่งผลต่อสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนอีกด้วย

การใช้คนตรีที่มีระดับเสียงเรียบประกอบการเล่านิทานไม่เพิ่มความเข้าใจในการฟังของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 อาจเป็นผลมาจากการฟังนิทานประกอบคนตรีที่มีระดับเสียงเรียบ คนตรีที่มีระดับเสียงเรียบไม่สร้างความสนใจ หรือเร้าความสนใจให้นักเรียนเพิ่มความสนใจในเนื้อหานิทานเพิ่มมากขึ้น โดยแยกออกเป็นคนละส่วนกัน เด็กนักเรียนจะรับรู้เนื้อเรื่องในนิทาน เป็นภาพเพียงอย่างเดียวเนื่องจากเนื้อเรื่องเล่านิทาน ฉาก ตัวละคร เหตุการณ์ต่าง ๆ ที่ดำเนินเปลี่ยนแปลงไปตลอดเวลาสามารถที่จะสร้างความสนใจได้มากกว่าคนตรีที่มีระดับเสียงเรียบซึ่งมีทำนองราบเรียบ ไม่เร้าความสนใจ หรือส่งเสริมให้เนื้อเรื่องเล่านิทานมีความเด่นชัด โดยเด็กจะรับรู้คนตรีเป็นพื้นเพียงอย่างเดียว ซึ่งเป็นไปตามหลักการรับรู้เรื่องภาพและพื้นของนักจิตวิทยากลุ่มเกสตัลท์ ดังที่ได้กล่าวมาแล้วในสมมติฐานข้อที่ 1 ด้วยเหตุนี้จึงทำให้การฟังนิทานประกอบคนตรีตามเนื้อเรื่องเพิ่มความเข้าใจในการฟังได้มากกว่าการฟังนิทานประกอบคนตรีที่มีระดับเสียงเรียบ

อนึ่งเป็นที่น่าสนใจว่าลักษณะของเนื้อเรื่อง ความน่าสนใจ ตลอดจนความยากง่ายของเนื้อเรื่องจะส่งผลต่อความเข้าใจของเด็กหรือไม่ ผู้วิจัยจึงทดสอบโดยการนำนิทานเรื่องเดียวกันแต่คนละเงื่อนไขการทดลองมาทำการทดสอบความแตกต่างโดยที่มีความเชื่อว่าถ้าเนื้อเรื่องมีความน่าสนใจ คนตรีประกอบการเล่านิทานจะไม่มีผลต่อความเข้าใจในการฟัง ความเข้าใจในเนื้อเรื่องของเด็กในแต่ละเงื่อนไขจากการทดลองจะเท่ากันแต่จากการทดสอบความแตกต่างในบางตอนพบว่าความยากง่ายของเรื่องมีผลต่อความเข้าใจ แสดงว่าไม่เฉพาะคนตรีเท่านั้นที่มีผลต่อความเข้าใจในการฟังของเด็ก จากการทดสอบพบว่าความยากง่ายของเรื่อง ความน่าสนใจของเรื่องในบางตอนของการทดสอบมีผลต่อความเข้าใจในการฟังของเด็ก เช่น ในการทดสอบตอนที่ 1 การฟังนิทานประกอบคนตรีตามเนื้อเรื่องเพิ่มความเข้าใจในการฟัง

ได้ศึกษาการฟังนิทานที่ไม่มีดนตรีประกอบเท่านั้นส่วนการฟังนิทานประกอบดนตรีตามเนื้อเรื่องกับการฟังนิทานประกอบดนตรี ที่มีระดับเสียงเรียบไม่แตกต่างกัน ในตอนที่ 2 พบว่าการทดลองทั้ง 3 เงื่อนไขไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับการฟังนิทานได้ศึกษา การฟังนิทานที่ไม่มีดนตรีประกอบและการฟังนิทานที่มีดนตรีที่มีระดับเสียงเรียบประกอบ จากการทดสอบความแตกต่างในตอนต้นที่ 1 และ 2 แสดงว่าความยากง่ายของเรื่อง หรือความน่าสนใจของเรื่องมีผลต่อความเข้าใจในการฟังของนักเรียน ซึ่งในการวิจัยแบบนี้ครั้งต่อไปควรเลือกเรื่องนิทานที่มีระดับความยาก หรือความน่าสนใจเท่า ๆ กัน มาใช้ในการวิจัย